

Gaujas baseina apgabala konsultatīvās padomes sēde

PROTOKOLS

Valmiera

2008. gada 11. decembrī

Sēdē piedalās:

Gaujas baseina apgabala konsultatīvās padomes locekļi:

Ministriju pārstāvji:

Jānis Upītis – Ziemeļaustrumu reģionālās lauksaimniecības pārvalde

Valērijs Seilis – Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts

Inga Koļegova – Valsts vides dienesta Valmieras reģionālā vides pārvalde

Jānis Bērtulis – Sabiedrības veselības aģentūras Valmieras filiāle

Roberts Meijers – Ekonomikas ministrijas Enerģētikas departamenta pārvalde

Inga Tapiņa – Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijas. Plānojumu metodiskās vadības nodaļa

Nevalstisko organizāciju pārstāvji:

Elita Kalniņa – Vides aizsardzības klubs

Anda Ruskule – Baltijas Vides Forums

Citi pārstāvji

Velta Antmane – Latvijas ekoloģiskā biedrība

LVĢMA pārstāvji:

Indriķis Barkāns

Evita Lapa

Linda Bušmane

Dace Lorence

Sēdes sākums: 14:10

Sēdes darba kārtība

13.40 Dalībnieku reģistrācija, kafija.

14.00 Sēdes atklāšana (Padomes priekšsēdētājs Inga Koļegova).

14.10 Gaujas baseina apgabala apsaimniekošanas plāna izstrāde (Evita Lapa, LVĢMA)

14.30 Diskusija par Gaujas BA apsaimniekošanas plāna projekta versijai piedāvātajiem ieteikumiem un labojumiem:

- * vispārīgie ieteikumi par plāna uzbūvi;
- * ieteikumi par nepieciešamajiem papildus pasākumiem ūdens kvalitātes mērķu sasniegšanai riska ūdensobjektos;
- * plāna atbilstība sabiedrības interesēm. (Padomes locekļi)

15.45 Citi jautājumi.

16.00 Sēdes noslēgums.

1. Sēdes atklāšana (Padomes priekšsēdētāja – Inga Koļegova)

I. Koļegova sasveicinās ar klātesošajiem, ierosina atklāt sēdi un secina, ka nav ieradušies pašvaldību pārstāvji, tādēļ padome nevar pieņemt lēmumus. Iepazīstina sēdes dalībniekus ar darba kārtību un uzaicina **E. Lapu** prezentēt aģentūras paveikto darbu.

2. Gaujas baseina apgabala apsaimniekošanas plāna projekta versijas satura apskats (E.Lapa).

E. Lapa iepazīstina sēdes dalībniekus ar LVĢMA paveikto darbu iepriekšējā periodā un ierosina apspriest, kā plāna izstrādes procesā iesaistīt mērķa grupas, kuras sēdes dalībnieki pārstāv. **E. Lapa** rosina arī diskutēt par to, kādi iespējamie uzlabojumi un izmaiņas būtu nepieciešamas Gaujas baseina apgabala apsaimniekošanas plāna izstrādē.

3. Diskusijas par Gaujas BA apsaimniekošanas plāna projekta versijai piedāvātajiem ieteikumiem un labojumiem (Padomes locekļi).

E. Kalniņa atklāj sēdi ar jautājumu par ūdens objektu kvalitātes datu saskaņošanu ar Igauniju pārrobežu piesārņojuma jautājumā. **I. Barkāns** atbild, ka šajā jautājumā sarežģījumus sagādā metožu dažādība un to salīdzināšanas iespējamība. Izdales materiāla kartē sektori, kas ir rozā krāsā, apzīmē pārrobežu ūdens objektus, par kuriem abām pusēm vēl ir jāvienojas. Sadarbībā ar Igauniju šajā jautājumā nav gaidāmi sarežģījumi. **E. Kalniņa** vaicā, vai ir dažādas pieejas šajā jautājumā. **I. Barkāns** atbild, ka šādas dažādas pieejas ir un viena no tām ir ūdensobjektu noteikšanas metodes. **I. Koļegova** piebilst, ka šī teritorija izskatās diezgan liela. **I. Barkāns** turpina skaidrot, ka tas ir mazo pieteku dēļ, kas netālu iestiepjas Igaunijas mežos un purvos valsts dienvidu daļā, tas varētu arī neko nozīmīgu nemainīt datu ziņā. Un šī rozā krāsa ir iekļauta kartēs pēc diskusijām ar Vides ministriju. **E. Kalniņa** interesējas, kad varētu būt pieejami rezultāti. **I. Barkāns** atbild, ka vienošanās procesam ir jābūt galā un rezultātiem pieejamiem jau nākošā gada pirmajā pusē.

V. Seilis iesaistās diskusijā un informē sēdes dalībniekus, ka ir ieradies A.Urtāna vietā un vēlas uzdot jautājumu par piesārņojumu no meža teritorijām, jo pēc pieejamās informācijas var secināt, ka, jo vairāk ir mežu teritoriju, jo augstāki ir piesārņojuma rādītāji, kas ir maldinošs apgalvojums. **I. Barkāns** atbild, ka tas neatbilst patiesībai, jo ir dabīgā (fona) notece un notiek arī mežu izstrāde. **V. Seilis** piebilst, ka attēlā bāzes piesārņojums rada aplamu priekšstatu. **I. Barkāns** pieļauj, ka ir nepieciešams paskaidrot, kas ir „notece” un kas ir „slodze”. **I. Koļegova** piebilst, ka šis nav antropogēnais piesārņojums. **V. Seilis** vēlas izcelt arī nitrātu teritoriju jautājumu sadaļas Rīcības programma p. „Nodrošināt mitrāju teritoriju saglabāšanu īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās” – iekļauti GNP, Ziemeļgaujas u.c., bet tas it nepietiekošs teritoriju skaits. **L. Bušmane** paskaidro, ka šīs teritorijas tika iekļautas kā prioritāras arī nacionālajā plūdu plānā. **V. Seilis** ierosina attiecīgajā p. lietot formulējumu „teritorijās, kurās attiecīgos pasākumus nosaka dabas aizsardzības plāns”.

A. Ruskule attiecībā uz pasākumu programmu min jautājumu par aizsargjoslām ar kārkliem 10m platumā mežu teritorijās un lūdz ņemt vērā dabas aizsardzības plānos iekļautās prasības, jo, piemēram, Salacas upes ielejā ir vietas, kur ieteikts atbrīvot krastu no apauguma ar krūmiem, lai veicinātu ainavisko un bioloģisko daudzveidību. **L. Bušmane** apstiprina, ka šie materiāli tiks izskatīti un ņemti vērā. **A. Ruskule** turpina, ka 5.4. nodaļā pie upju un ezeru ķīmiskās kvalitātes norādīts, ka Gaujas BA tā ir laba, bet

vajadzētu precizēt, ka tas attiecināms uz bīstamām ķīmiskām vielām, jo no citiem aspektiem vērtējums tāds nav. **I. Barkāns** uzsver, ka šeit tiek ņemta vērā ekoloģiskā un ķīmiskā kvalitāte un ekoloģiskajai kvalitātei, iespējams, nepieciešams iekļaut definīciju.

V. Antmane vaicā, cik bieži notiek vērtējumi. **L. Bušmane** atbild, ka monitorings norisinās pastāvīgi, kā rezultātā dati var mainīties, bet uzstādītie kvalitātes mērķi 2015.gadam nemainīsies. **V. Antmane** iebilst, ka būvniecības procesi tomēr netiek ņemti vērā. **I. Koļegova** min, ka ir jāraugās uz noteikto kvalitāti un tiem pasākumiem, kas jau ir realizēti un tiek plānoti, piemēram, Abulā leņpus Trikātas ir slikti kvalitātes rādītāji, tomēr tur jau ir realizēti nepieciešamie pasākumi un atliek gaidīt monitoringa rezultātus. **E. Kalniņa** attiecībā uz mazajiem ciematiem, kuros ir zem 2000 iedzīvotāju, ierosina iekļaut ieteikumus par individuālo attīrīšanas iekārtu izmantošanu. **L. Bušmane** atbild, ka būvniecības likumā ir paredzēts, ka ir jābūt noteiktai ūdens attīrīšanas sistēmai (vai tas ir ciematam, vai individuāli). **I. Koļegova** piemetina, ka arī teritoriju plānotāji mēģina plānot, ka noteiktam dzīvojamo ēku skaitam ir jāparedz attīrīšanas iekārtas. Un, tā kā arī līdz šim attīstība ir bijusi nevienmērīga (platību apbūves intensitātes ziņā), tad jau tagad tiek prasīti krājrezervuāri, kuri būtu rūpnieciski ražoti ar nodrošinātu iespēju nepieciešamības gadījumā vēlāk pieslēgties pie kopējā tīkla.

A. Ruskule ierosina uzmanību vairāk pievērst ūdens attīrīšanas iekārtām apdzīvotās vietās pie ŪO ar vidēju un sliktu kvalitāti.

I. Koļegova vēlas izcelt jau esošās apkopotās informācijas nozīmību un kvalitāti, kuru jau pašlaik izmanto profesionālajā darbībā.

V. Seilis vaicā, vai pie riskiem tiek pieskaitīta ekonomiskā situācija, kāda var būt valstī, jo, redzot realizējamus pasākumus, pašvaldības var protestēt attiecībā uz ekonomisko nodrošinājumu to realizācijai. **I. Barkāns** papildina, ka ne tikai pašvaldībām var būt sarežģījumi, bet arī zemniekiem varētu būt iebildumi. **L. Bušmane** paskaidro, ka šī sadaļa vēl tiks papildināta, un attiecībā uz izņēmumu gadījumiem ekonomiskā situācija ir attaisnojums noteikto mērķu nesasniegšanai. **V. Seilis** ierosina iekļaut ekonomiskās situācijas risku attiecīgajā sadaļā. **I. Barkāns** papildina, ka uz esošo situāciju plānā ir apraksti, mērķi un rīcības programmu apkopojums, kura vēl tiks izstrādāta un kurai jābūt gatavai uz 2012.gadu. **I. Koļegova** vēlas precizēt, vai tiek apspriestas rīcību programmas. **I. Barkāns** apstiprina, ka tiek runāts par rīcību programmām un to finansējumu precizēšanu šajā periodā.

E. Kalniņa vēlas noskaidrot par stipri pārveidotiem ūdens objektiem (SPŪO), kādēļ iekļauta ir Salaca, jo agrāk ir runāts par Gaujas augšteci mazo HES dēļ. **L. Bušmane** atbild, ka tas ir ostu dēļ. **I. Koļegova** precizē, ka tās ir Salacgrīvas un Skultes ostas. **I. Barkāns** paskaidro, ka mazie HES nav iekļauti kā SPŪO, jo tam trūkst ekonomiskā pamatojuma. **E. Kalniņa** vēlas uzzināt, vai ir iekļauts Burtnieka ezers dambja dēļ. **I. Barkāns** atbild, ka nē. Attiecībā uz šo dambi nozīmīgs ir īpašumtiesību jautājums un šajā ezerā nebūtu ieteicams neko mainīt, lai nebūtu krasas ūdens līmeņa izmaiņas, iesaka dambi piebērt ar materiāliem, lai atvieglotu zivju migrāciju. **E. Kalniņa** min, ka plānā nav pieejama informācija par Burtnieka ezera eitrofikāciju. **I. Barkāns** atbild, ka šajā gadījumā ir nepieciešama rīcības programma, pagaidām pašvaldības nevar vienoties savā starpā. **E. Kalniņa** ierosina, ka nepieciešams pašvaldības iesaistīt aktīvāk.

I. Koļegova ierosina, Reģionālo vides pārvaldi informēt par aģentūras plānotiem sabiedrības iesaistīšanas pasākumiem un norisēm, kur būtu iespējams piedalīties. Skaidro, ka uz doto mirkli un pirmos gada 3 mēnešus nav gaidāma aktīva iesaiste un ieinteresētība no pašvaldību puses, ņemot vērā pašreizējo situāciju. **I. Barkāns** secina, ka jāpieņem esošā situācija un būs jāsastrādājas ar jaunajām pašvaldībām, kurām interesēs jau konkrēti ūdensobjekti un veicamie pasākumi. **I. Koļegova** izceļ, ka

pašvaldību ieinteresētība īstermiņa un ilgtermiņa pasākumos ir dažāda un šo apstākļi vajadzētu ņemt vērā.

V. Seilis vaicā, kādēļ darbā rakstīts, ka tiks izstrādāta un ieviesta programma. Vai tas nozīmē, ka plānā jābūt arī programmai vai programma būs cits dokuments. **I. Barkāns** paskaidro, ka tie būs atsevišķi dokumenti, šos dokumentus apstiprina ministrs, jo tad tas ir operatīvāk maināms. **I. Koļegova** min, ka visu apstiprina Ministru kabinets, lai tas būtu saistošs visām pusēm. Ja apstiprina ministrs, tad tas ir saistošs tikai valsts pārvaldes iestādēm un pašvaldībām.

E. Kalniņa interesējas, vai norisinās SIVN process. **I. Barkāns** atbild, ka plānots sabiedriskās apspriešanas un SIVN veikt vienlaicīgi.

A. Ruskule attiecībā uz sabiedriskajām apspriešanām min iespēju tās organizēt pa mērķa grupām, jo gatavojoties tikties ar konkrētu grupu ir vieglāk sagatavot informāciju.

I. Koļegova papildina, ka noteiktām mērķa grupām interesē tieši uz viņiem attiecināmi pasākumi un to izmaksas. **I. Barkāns** iebilst, ka varētu būt sarežģīti visus sapulcināt kopā. Turklāt tas ir saistīts ar resursiem un kapacitāti – ir 4 baseinu apgabali.

I. Koļegova vaicā, vai par izdales materiālos iekļauto tabulu sēdes dalībniekiem ir priekšlikumi, un paskaidro, ka šis ir lielisks uzskates materiāls iedzīvotājiem, lai saprastu, kādi ūdensobjekti (ŪO) attiecas uz viņu apdzīvoto vietu. **A. Ruskule** ierosina tabulai pievienot ŪO kvalitātes rādītājus. **I. Barkāns** iesaka ŪO kodu iekrāsot attiecīgā kvalitātes krāsā un pievienot skaidrojošu informāciju. **R. Meijers** vēlas izcelt neprecizitātes izdales materiālā – ūdensobjektu kodu neatbilstību nosaukumiem – G201 ŪO ir Gauja, tālāk G201 ir Lorupe, arī ŪO G215 un G267 ir neprecizitāte. **L. Bušmane** apstiprina, ka šāda veida informācija tiks vēl precizēta. **E. Lapa** min, ka šādi dati ir iegūti no GIS programmas.

I. Koļegova interesējas, vai sēdes dalībniekiem ir vēl kādi komentāri.

V. Seilis ierosina ar laiku iekļaut attēlu, kas ilustrē kvalitātes sasniegšanu.

I. Koļegova atgādina, ka saskaņā ar reglamentu mēneša laikā var iesūtīt ierosinājumus, un aicina informēt arī par tām vietām, kurās šķiet, ka ir ieviesusies kļūda. **I. Barkāns** papildina, ka būtu vēlams izcelt arī tās teksta vietas, kurās informācija ir saprotama, bet tomēr par sarežģītu.

I. Koļegova ierosina apspriest vienu mēnesi ierosināmās lietas un informēt par to aģentūru, kamēr aģentūra organizē sabiedriskās apspriešanas, kur arī KP ir jāpiedalās.

V. Seilis interesējas, kā plāns korelē ar pašvaldību plāniem un cik saistošs tas būs.

I. Koļegova atbild, ka šis plāns būs kā Ministru kabineta noteikumi. **I. Barkāns** piebilst, ka plāns būs jāņem vērā plānojot dažādas aktivitātes un attīstību pašvaldībās, jo ir noteikts, ka nedrīkst pasliktināt ūdens stāvokli un ir jāsasniedz noteikts mērķis.

A. Ruskule interesējas, kā tas attiecas uz jau apstiprinātiem pašvaldību plāniem.

I. Barkāns atbild, ka arī tos ir iespējams mainīt. **V. Seilis** piebilst, ka Ministru kabineta noteikumi parasti satur noteiktas normas un, vai plāns tiks viss ietverts. **I. Barkāns** atbild, ka šis jautājums tiek vēl apspriests, kā to nokārtot.

V. Antmane ierosina ieviest vienotu devīzi ūdens apsaimniekošanā. **E. Kalniņa** ierosina, ka ir nepieciešams viegli saprotams teksta variants un iesaka aktīvāk izmantot „Ūdens dienas” 22.martā, kurās var piedalīties katrs no savas organizācijas. Parasti par šīm dienām interesējas arī žurnālisti. **I. Koļegova** iesaka visiem izmantot un iesaistīt katram savu mērķa auditoriju.

4. Sēdes noslēgums

Padomes priekšsēdētāja **I. Koļegova** pateicas klātesošajiem par dalību sēdē un sēde tiek slēgta.

Sēdes noslēgums: 15:25

Padomes priekšsēdētāja: _____

/I. Koļegova/

Protokolēja: _____

/E. Lapa/